

LandValUse – Nyhetsbrev 2, mai 2025

LandValUse prosjektet er nå inne i sitt 4 år. Så langt har prosjektet produsert 14 vitenskapelige publikasjoner og prosjektet har lagt stor vekt på formidling. Prosjektet har forskjøvet sluttdato til 30. juni 2026, noe som gir oss mulighet til å fullføre de siste av våre planlagte studier.

Den første artikkelen i dette nyhetsbrevet forteller litt om arbeidet til Anders Dugstad som var postdoktor på prosjektet fram til januar 2024. Anders deltar fortsatt i prosjektet som forsker i SSB og som førsteamanuensis

ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (fra august 2025).

Dette nyhetsbrevet tar i tillegg for seg til MA arbeidet til Markus Lund Andersen. Dette LandValUse-tilknyttede arbeidet fikk stor oppmerksomhet i media, med blant annet en forside i Finansavisen. Markus er nå ansatt som analytiker på Menon, og er i prosess med å publisere en tidsskriftsartikkel basert på analysen i MA-oppgaven.

Endringer i folks syn på landbasert vindkraft og hvordan påvirker klimaendringers og arealbruk utendørs rekreasjon?

Litt om Anders Dugstad, tidligere postdoktor på LandValUse, sin forskning

Anders Dugstad, Kilde: Statistisk sentralbyrå

Anders Dugstad har i store deler av prosjektperioden forsket på folks preferanser knyttet til utbygging av fornybar energi. Han har akkurat fått akseptert en ny forskningsartikkel i det internasjonale tidsskriftet *Energy* som undersøker hvordan preferanser for ulike vindkraftteknologier har utviklet seg over tid, før og etter energikrisen som oppstod i kjølvannet av Russlands

invasjon av Ukraina. Resultatene tyder på at nordmenn i økende grad er blitt mer proteksjonistiske med tanke på hva strømmen brukes til. Samtidig ser vi en viss økning i aksepten for landbasert vindkraft, samt for utbygging av vindkraft i regi av internasjonale aktører.

Gjennom LandValUse hadde Anders et produktivt forskningsopphold ved University of Hawai'i at Manoa i USA der han fikk muligheten til å fordype seg i nye metoder for å belyse verdien av tjenester økosystemtyper gir oss.

Her forsket han blant annet på i) hvordan klimaendringer fører til tap av korallrev og [velferdstapet](#) av dette for lokalbefolkningen, ii) verdien av å bevare skogområder for utendørs camping på Hawai'i, og iii) hvordan verdien av rekreasjon i nasjonale skoger i USA varierer på tvers av ulike aktiviteter. Det siste

bidraget ble publisert i [*Journal of Environmental Management*](#) i fjor. De to

andre vil snart sendes inn til vitenskapelige tidsskrifter.

For LandValUse har forskningsoppholdet allerede resultert i både tidsskrifts-publikasjoner og nye forskningsaktiviteter. I samarbeid med NINA og Zander Venter har Anders nylig startet et prosjekt som skal undersøke hvordan klimaendringer påvirker utendørs rekreasjon i Norge.

Går boligverdi ned om en får et vindkraftanlegg som nabo?

Utbygging av landbasert vindkraft har skapt betydelig debatt i Norge, og førte til full stans i konsesjonsbehandlingen i 2019. Noen trekker frem vindkraft som den gunstigste løsningen for grønn omstilling og lavere strømpriser, mens andre er bekymret for konsekvensene for naturen og lokalmiljøene. På den ene siden er landbasert vindkraft den billigste produksjonsteknologien for fornybar energi og raskest realiseringstid. På den andre siden har vindkraftverkene ofte indirekte kostnader for samfunnet gjennom negativ påvirkning på naturområder, dyrelivet, urbefolkningens rettigheter, friluftsliv og naboer som bor i nærheten av kraftverkene. Ved å analysere påvirkningen på naboer av nærhet til vindkraftverk ønsker vi å bidra til kunnskapsgrunnlaget for det totale

samfunnsmessige kostnadsbildet av landbasert vindkraft. I denne studien har vi for første gang i Norge sett nærmere på hvordan nærheten til vindkraftverk påvirker boligprisene – og dermed naboenes tap av boligverdier ved oppføring av vindkraftverk, som igjen illustrerer deres preferanser for å bo i nærheten av dem.

Ved å analysere et stort datamateriale med over 230 000 boligtransaksjoner i nærheten av alle 61 vindkraftverk i Norge, med informasjon om boligpriser og avstand til vindkraftverk, har vi funnet at boliger som ligger nærmere enn én kilometer fra et vindkraftverk opplever en prisreduksjon på rundt 15 prosent ved byggingen av vindkraftverket. Den negative effekten avtar gradvis med økt avstand, og blir borte for

boliger som er mer enn fem til sju kilometer unna vindkraftverket. Vi ser også tegn til mindre prisfall allerede i byggeperioden, men det er først etter at vindturbinene settes i drift at prisene faller merkbart.

Våre analyser indikerer også at større vindkraftverk – altså med flere turbiner – gir større negativ effekt på boligprisen. Vi har også utformet modellen slik at vi er sikre på at det er selve nærheten til vindkraftverkene som forklarer effektene, og ikke tilfeldige variasjoner i boligmarkedet. I tillegg bygges vindkraftverk ofte i usentrale områder med lavere boligpriser, noe vi kontrollerer for ved såkalt difference-in-difference, samt ved å kontrollere for lokale boligprisvariasjoner, både over tid og mellom områder.

Studien gir ny og viktig innsikt i hva folk faktisk mener om å bo nær vindkraft gjennom å observere hvordan prisene i boligmarkedet endrer seg ved oppføring av vindkraftverk. Denne kunnskapen er avgjørende for å kunne veie fordeler og ulemper ved framtidig vindkraftutbygging. I tillegg til å sikre at vindkraftverk bygges i områder hvor de har begrensede konflikter med naboer og andre interesser. Studien har fått stor oppmerksomhet i media og er tatt i bruk av de som berøres av utbygging, samt selskaper som ønsker å utvikle vindkraftprosjekter i mindre konfliktfylte områder og hvor de negative virkningene begrenses.